

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС» У РОБОТІ ГУРТКА ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО НАПРЯМКУ

Сировий О.В.

Україна, м. Енергодар, Енергодарська мала академія наук учнівської молоді

Інформаційні і комунікаційні технології, які ще вчора здавалися далеким майбутнім, сьогодні є реаліями життя. Нині формується інформаційне суспільство, в якому інформаційні процеси стають важливою складовою життєдіяльності людини і соціуму. Розвиток глобального процесу інформатизації суспільства потребує змін в професійній діяльності і в сфері освіти. Відомий американський філософ і педагог, Джон Дьюї сказав: «Ми залишаємо дітей без майбутнього, якщо продовжуємо навчати їх сьогодні так, як навчали цьому вчора» [1, с. 307]. Тому саме сьогодні, зусилля освітян повинні бути спрямовані на формування життєвих компетентностей людей майбутнього.

Досвід впровадження новітніх технологій в навчальний процес є актуальним для всіх учасників процесу. Для вихованців – забезпеченням високої ступені диференціації навчання, його індивідуалізацію; збільшенням обсягів оброблюваної інформації, можливістю формування навичок суто дослідницької діяльності, доступністю довідкових систем та інформаційних ресурсів. Для педагогів – можливістю більш раціонально використовувати навчальний час, цікаво ілюструвати навчальний матеріал, наочно демонструвати динаміку процесів, диференціювати заняття залежно від індивідуальних потреб вихованців.

Під впливом впровадження інформаційних технологій в освіту з'являються нові форми та методики навчання, серед яких окреме місце на сьогодні посідає модель «змішаного навчання».

Технологія змішаного навчання (blended learning) - один з таких підходів до сучасного навчання, який дозволяє викладачу повністю реалізувати себе, використовуючи необмежений арсенал методів, методик і засобів, щоб якомога більше покращувати та розширювати можливості для навчання студентів у XXI столітті. Термін blended learning здебільшого стосується досвіду поєднання в навчальному процесі технологій комп'ютерного навчання з традиційними аудиторними (face-to-face) заняттями та методиками [2, с.109]. Навчальний процес при змішаному навчанні являє собою послідовну зміну у часі традиційного навчання та електронного навчання.

Однією з найвідоміших технологій моделі «змішаного навчання» і одночасно одним з актуальних напрямків використання новітніх технологій навчання останнім часом є технологія «перевернутого класу». Означена технологія так само являє собою поєднання класичних форм навчання із активним використанням новітніх інформаційних технологій, однак при цьому змінює сам підхід до навчання. Перевернутий клас (англ. flippedclassroom) – принцип навчання, за яким основне засвоєння нового матеріалу школярами відбувається вдома, а час класної роботи виділяється на виконання завдань, вправ, проведення лабораторних і практичних досліджень, індивідуальних консультацій учителя. За технологією «перевернутого класу» учні самостійно за допомогою засобів мультимедіа вивчають нові знання, а на заняттях разом із викладачем здійснюють практичну діяльність щодо більш глибокого засвоєння та закріплення отриманих знань.

Перевернуте навчання не має на увазі заміну викладача відеотехнологіями і це не дистанційний вид навчання. Це не постійна робота учнів за комп'ютерами на аудиторних заняттях і не ізоляція школярів в процесі навчання. В перевернутому навчанні особливе значення має взаємодія викладача та учня і осмислений підхід до запропонованих завдань в процесі живого спілкування [3, с.291-292].

Використання технології «перевернутого класу» переміщує головну роль від викладача до учня. Саме учні повинні самостійно активно засвоювати знання та керувати діяльністю вчителя щодо потрібних додаткових знань та уточнень отриманої інформації.

Таке підвищення ролі учнів у навчальному процесі є позитивним кроком щодо розвитку творчих здібностей та навичок школярів самостійно планувати і організовувати свою роботу, в тому числі і щодо здійснення дослідно-експериментальної діяльності. Зокрема, учні по окремим проблемним питанням використовуючи технології мережі інтернет можуть самостійно набувати навички науково-пошукової діяльності.

Слід вказати, що у роботі гуртків дослідно-експериментальних напрямків, заняття не відразу спрямовані на здійснення наукових пошуків. В першу чергу учні повинні ознайомитися із загальними положеннями методики здійснення наукових досліджень, а також із правилами оформлення та оприлюднення своїх наукових робіт. Саме по означеним напрямкам досить доцільним є використання технології «перевернутого класу», шляхом заміни теоретичних занять домашнім заняттям щодо ознайомлення учнями самостійно із загальними темами з методики наукових досліджень за створеним відеозаписами.

Створення відеоматеріалів щодо загальних основ здійснення наукових досліджень відповідно до технології «перевернутий клас» має значну кількість переваг:

- учні можуть переглядати відеозапис стільки разів, скільки треба для повного розуміння навчального матеріалу;
- вчитель звільняється від багаторазового повторення такого матеріалу на занятті;
- на заняттях розбирається набагато менше теоретичних питань і більше часу залишається суто для виконання практичних завдань та вироблення практичних навичок здійснення наукових досліджень;

- збільшується кількість часу на проведення суто дослідно-експериментальної роботи за темою наукового дослідження учнів;
- отримані відеоматеріали учні можуть в будь який час переглянути знову у майбутньому для згадування вивчених тем і використання цієї інформації у своїй науковій роботі.

Аналіз передового педагогічного досвіду зарубіжних і вітчизняних педагогів показав, що за допомогою технологій «перевернутого» навчання розв’язується низка найважливіших проблем навчання – забезпечення безперервної інтенсивної навчальної комунікації за межами загальноосвітнього навчального закладу й активізація навчальної та пошукової діяльності учнів, а інтерактивне навчальне середовище є незамінною компонентою цього процесу.

Крім позитивних рис використання технології «перевернутий клас» у роботі гуртків дослідно-експериментального напрямку є і певні складнощі, пов’язані з доступом до мережі інтернет, наявністю сучасної комп’ютерної техніки та програмного забезпечення для створення та перегляду відеоматеріалів, й просто необхідних навичок роботи з інформаційно-комунікаційними технологіями як у вчителів, так і в учнів. Однак враховуючи бурхливий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій в сучасному світі зазначені складнощі повинні зникнути у найближчому майбутньому.

Підводячи підсумок вищезазначеному, слід вказати, що аналіз сучасних досліджень з проблем впровадження новітніх технологій навчання виявив одностайну думку науковців, що технологія «перевернутого навчання» вважається технологією XXI століття. Зазначене вказує на важливість вдосконалення вітчизняної системи освіти саме через впровадження технології «перевернутий клас», не зважаючи на існуючі певні проблеми, оскільки від впровадження новітніх технологій в освіту багато у чому залежить інтелектуальне майбутнє нашої нації.

Література:

1. Дьюи, Д. Демократия и образование /Джон Дьюи [пер. с англ.]. -- М.: Педагогика - Пресс, 2000. - 383с.
2. Bonk C.J., Graham Ch.R. The Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs / foreword by M.G. Moore, J. Cross. – San Francisco, CA: Pfeiffer Publishing, 2006. - 624 p.
3. Телев'як І. І. "Перевернутий клас" – новий крок у процесі навчання / І. І. Телев'як // Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету : статті учасників Другої міжнародної мультидисциплінарної конференції «Чорноморські наукові студії» 13 травня 2016 року. — Одеса : Фенікс, 2016. — Вип. 25. — С. 289-292.